

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diegezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven Anthony de Schryver, Piet De Meuter en René Bemers maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventie maatregelen.

Operatief ingrijpen noodzakelijk bij pasgeboren kalf

Stuk darm tekort

Op een regenachtige zaterdagmiddag werd ik geroepen bij een twee dagen oud kalf dat niet meer wilde drinken en lusteloos was. De dag ervoor was het kalf nog fit en dronk het aan de drinkemmer.

Het kalfje had een normale temperatuur, ademhaling en hartslag. Er waren wel klotsgeluiden te horen in de buik en er was een slijmerige uitvloeit uit de anus. In eerste instantie dacht ik aan een beginnende bacteriële infectie van de darmen en dus gaf ik het kalf ontstekingsremmers en antibiotica.

De volgende ochtend was er geen beterschap en wilde het dier nog altijd niet drinken. Het kalf had moeite om recht te staan en had krampen. De buik was gezwollen door een grote hoeveelheid gas in de darmen. De afgelopen uren was er geen mest meer afgekomen. Het kalf had het koud en de slijmvliezen waren bleek.

Alles wees in de richting van een torsie of afsnoering van de darmen. In overleg met de veehouder werd er besloten om het kalf te opereren. Na inspectie van de buikholte bleek het niet om een torsie of afsnoering van de darmen te gaan, maar om een atresia coli: er was geen verbinding tussen het rectum (anaalkanaal) en het colon (dikke darm).

Uiteindelijk werd een stoma gemaakt door de dikke darm aan de buikwand vast te hechten. Via deze opening kan de mest naar buiten gebracht worden. Dieren die de operatie overleven, kunnen nog een behoorlijk slachtgewicht behalen als kalf.

De encyclopedie **atresia coli**

Atresia of atresie van het spijsverteringsstelsel is het niet aanwezig zijn van een bepaald stuk van de darmen. Dit kan ontstaan door genetische factoren, omgevingsfactoren of een combinatie van beide. Zaken als bv, giftige planten of pesticiden kunnen invloed hebben op de ontwikkeling van het embryo en het ontstaan van een atresie.

De bekendste vorm van de aandoening is atresia ani; kalveren worden in dat geval geboren zonder anus en dan is de diagnose makkelijk te stellen.

In zeldzamere gevallen kan het voorkomen dat er wel een anus en een anaalkanaal aanwezig zijn, maar

dat deze niet verbonden zijn met de dikke darm door het ontbreken van een volledig darmsegment (atresia coli en atresia jejuni). De diagnose kan gebeuren door echografie of door het uitvoeren van een exploratieve laparotomie.

De eerste symptomen treden 24 tot 48 uur na de geboorte op. Typische symptomen zijn een verminderde eetlust, het niet ontlasten en een opgezette buik die zelfs progressief toeneemt. In een later stadium ontwikkelen de jonge dieren kolieksymptomen en de algemene toestand verslechtert langzaam. Indien niet operatief ingegrepen wordt, zullen ze uiteindelijk sterven.

Tijdens zo'n operatie moet de dikke darm naar buiten gebracht worden via een flanksnede en vastgehecht worden aan de huid van de buik. Via deze kunstmatige opening of stoma kan de mest afgevoerd worden. De prognose is sterk afhankelijk van het soort atresie, de hoeveelheid resterende darm en de algemene toestand van het kalf.

